

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó.....	5
Bevezetés.....	7
Zala vármegye országgyűlési követválasztásai és tisztújításai, 1834–1847.....	7
Szövegkiadások Zala megye reformkori választási küzdelmeiről.....	21
Válogatott dokumentumok 1834–1847	25
Követválasztás, 1834.	27
1. Kehida, 1834. január 2. Deák Antal levele sógorához, Oszterhueber József táblabíróhoz Hertelendy Károly követté választásáról (részlet)	27
2. Zalaegerszeg, 1834. március 11. Zala vármegye közgyűlésének jegyzőkönyve Hertelendy Károly követté választásáról (részlet)	28
Tisztújítás, 1834.....	30
3. Monoszló, 1834. augusztus 29. A tisztújításra készülő monoszlói nemeselek nyilatkozata	30
4. Zalaegerszeg, 1834. szeptember 22. Zala vármegye tisztújító közgyűlésének jegyzőkönyve (részlet)	30
5. Zalaegerszeg, 1834. szeptember 22. után. Zala vármegye közgyűlésének határozata a szeptember 22-i tisztújításon történt verekedés kivizsgálásáról	34
6. Zalaegerszeg, 1834. szeptember 24. Simon Mihály főszolgabíró és Stefanits Ignác esküdt jelentése a szeptember 22-i tisztújításon történt verekedésről.....	35
7. Zalaegerszeg, 1834. szeptember 24.[?] A szeptember 22-i tisztújításon történt verekedés kivizsgálására kiküldött választmány jelentése	36
8. Pest, 1834. október 6. Besúgójelentés Zala vármegye 1834. szeptember 22-i tisztújításáról.....	39
9. Zalaegerszeg, 1834. október 13. Orosz Ferenc levele a testvéréhez, Orosz Józsefhez	40
10. Pozsony, 1834. október 17. Leopold Ferstl jelentése Zala vármegye tisztújításáról	50
11. Pozsony, 1834. november 12. Leopold Ferstl jelentése Zala vármegye tisztújításáról	51

Tisztújítás, 1837.....	55
12. Zalaegerszeg, 1837. május 29. Zala vármegye közgyűlésének határozatai a tisztújítás előkészületeiről	55
13. Zalaegerszeg, 1837. szeptember 25. Zala vármegye tisztújításának jegyzőkönyve (részlet)	56
Követválasztás, 1839.	58
14. [Hely nélkül, 1839. május 6. után.] Besúgójelentés Zala vármegye követválasztó közgyűléséről	58
15. Zalaegerszeg, 1839. május 15. Sellyey László levele az apjához, Sellyey Elekhez (részletek).....	60
16. Zalaegerszeg, 1839. május 16. A titkosrendőrség feljegyzései Zala vármegye május 6-i közgyűléséről	61
Tisztújítás, 1840.....	64
17. [Hely nélkül, 1840.] Kimutatás a tapolcai járás tisztújításra fuvarozandó nemességéről.....	64
18. Zalaegerszeg, 1840. szeptember 30. – október 1. Titkosrendőri jelentés Zala vármegye szeptember 28-i közgyűléséről	65
Követválasztás, 1843.	68
19. Pozsony, 1843. január 19. Hertelendy Károly levele Sellyey Elekhez.....	68
20. [Pest, 1843. február 10. előtt.] Titkosrendőri jelentés Deák Ferencről és Széchenyi István grófról	70
21. Zalaegerszeg, 1843. február 13. Zala vármegye közgyűlésének határozata a követutasításokat kidolgozó választmány kinevezéséről	71
22. Zalaegerszeg, 1843. február 13. után. Titkosrendőri jelentés a Zala megyei közgyűlésről (részletek).....	74
23. Zalaegerszeg, 1843. március 7. Ismeretlen szerző röpirata a nemesi kiváltságok védelmében (részletek)	77
24. Zalaegerszeg, 1843. március 16. Tuboly Mihály megyei főjegyző levele Sellyey Elekhez.....	84
25. Hely nélkül, 1843. március 20. Titkosrendőri jelentés a Zala megyei közgyűlésről.....	86
26. Zalaegerszeg, 1843. március 22. Sellyey László levele az apjához, Sellyey Elekhez	88
27. Keszthely, 1843. március 26. A keszthelyi taxalista nemesség határozata az április 4-ei megyei közgyűlésen való részvételről	90
28. Törekipusztá, 1843. április 2. Polgár Vendel levele Töreky Antalhoz	91

29. Zalaegerszeg, 1843. április 3. Zala vármegye közgyűlésének határozata a követutasítások tárgyalásának elhalasztásáról.....	92
30. Zalaegerszeg, 1843. április [4.] Szabó János táblabíró levele Kossuth Lajoshoz (részlet)	93
31. Zalaegerszeg, 1843. április 4. Kossár József levele a Pesti Hírlap szerkesztőségéhez	94
32. Kehida, 1843. április 5. Huszár János kehidai kasznár levele Csány Elek főszolgabíróhoz	96
33. Zalaegerszeg, 1843. április 4. után. Zala vármegye közgyűlésének határozatai a Kehidán történt vérengzés és más kihágások kivizsgálása ügyében.....	98
34. Zala megye, 1843. április 5. Ismeretlen zalai „hazafi” levele a Pesti Hírlap szerkesztőségéhez	100
35. Zalaegerszeg, 1843. április 5–6. Szabó János táblabíró levele a Pesti Hírlap szerkesztőségéhez	102
36. [Hely nélkül, 1843. április 6.] Ismeretlen vezetéknevű György levele ismeretlen vezetéknevű barátjához, Józsefhez	104
37. Hely nélkül, 1843. április 6. körül. Titkosrendőri jelentés a Zala megyei közgyűlésről.....	105
38. Hely nélkül, 1843. április 8. Titkosrendőri jelentés Pest megye hangulatáról.....	109
39. Pest, 1843. április 9. Prónay Albert báró levele egy ismeretlen királyi tanácsoshoz	110
40. Hely nélkül, 1843. április 21. előtt. Titkosrendőri jelentés a Zala megyei viszonyokról.....	111
41. Zalaegerszeg, 1843. április 24. A kehidai vérengzés kivizsgálásával megbízott megyei választmány jelentése.....	111
42. Zalaegerszeg, 1843. április 24. Zala vármegye közgyűlésének határozata Forintos Györggyel kapcsolatban	115
43. Zalaegerszeg, 1843. április 24. után. Zala vármegye közgyűlésének határozata a kehidai vérengzés vétkeseinek perbefogásáról.....	116
44. Zalaegerszeg, 1843. április 24. után. Zala vármegye közgyűlésének határozata az április 4-ei közgyűlésen napján történt kihágások kivizsgálásáról (részlet)	117
45. Hely nélkül, 1843. április 24. után. Titkosrendőri jelentés a Zala megyei követválasztásról	118
46. Diszel, 1843. április 28. Saáry Gergely táblabíró adózás melletti körlevele a zalai köznemességhez	119

47. [Zalaegerszeg, 1843. május 1.] Molnár János tiszti főügyész vádlevele a véres verekedéssel és gyilkossággal vádolt nemes Kun Péter és társai ügyében	124
48. Pozsony, 1843. május 17. Titkosrendőri jelentés Zala megyéről	125
49. Pozsony, 1843. május 18. Titkosrendőri jelentés a Zala megyei hírekről (részlet).....	126
50. Pozsony, 1843. május 21. Beöthy Ödön bihari követ levele Kerka-poly István zalai első alispánhoz.....	126
51. Zalaegerszeg, 1843. május 22. Zala vármegye második sikertelen követválasztásának jegyzőkönyve.....	127
52. Zalaegerszeg, 1843. május 22. – Pozsony, 1843. május 28. Titkosrendőri jelentés a Zala megyei követválasztásról.....	129
53. Pozsony, 1843. május 23. Besúgójelentés Beöthy Ödön bihari követ és a Zala megyei ellenzék kapcsolatáról.....	129
54. Pozsony, 1843. május 24. Besúgójelentés Deák Ferenc és Klauzál Gábor levélváltásáról	130
55. Hely nélkül, 1843. május 26. előtt. Titkosrendőri jelentés Zala megyéről.....	131
56. Hely nélkül, 1843. június 6. előtt. Titkosrendőri jelentés a Zala megyei hírekről.....	132
57. Sopron, 1843. június 7. Kiss János evangélikus püspök levele Zay Károly grófhhoz.....	134
58. Sopron, 1843. június 7. Kiss János evangélikus püspök levele Horváth Zsigmond evangélikus espereshez.....	135
59. Sopron, 1843. június 7. Kiss János evangélikus püspök körlevele a zalai evangélikus nemességhez.....	136
60. Pozsony, 1843. június 8. Titkosrendőri jelentés az 1843. június 8-án este Klauzál Gábornál tartott ellenzéki konferenciáról.....	137
61. Pozsony, 1843. június 8. Titkosrendőri jelentés az ellenzékiek Deáknál tett kehidai látogatásáról	139
62. Hely nélkül, 1843. június 9. Mednyánszky Alajos báró előterjesztése a magyarországi helyzetről: a Zala megyei követválasztásról szóló részlet.....	141
63. Pest, 1843. június 10. Pest vármegye átirata Zala vármegye közgyűléséhez Deák Ferenc ügyében	141
64. Zalaegerszeg, 1843. június 11. Hetey János levele egy ismeretlen büki nemeshez	142
65. Pozsony, 1843. június 16. Titkosrendőri jelentés Klauzál Gáborról.....	143
66. Zala megye, 1843. június[?]. Ismeretlen szerző röpirat-tervezete, mely a háziadó nemesek általi fizetését támogatja.....	144

67. Kisgörbő, 1843. július 9. Forintos György levele ismeretlen barátjához	149
68. Pozsony, 1843. július 13. Klauzál Gábor levele Zalabéri Horváth Jánoshoz	149
69. Keszthely, 1843. július 17. Bogyay József levele Zalabéri Horváth Jánoshoz	150
70. Kővágóörs, 1843. július 17. Szabó János levele Zalabéri Horváth Jánoshoz	151
71. Zalaigrice, 1843. július 17. Forintos György és Rummy Károly felhívása a nem adózó zalai nemesekhez	153
72. [Igrice, 1843. augusztus 3. után.] Rummy Károly táblabíró folyamodása az uralkodóhoz lakóházának fegyveres megtámadása ügyében.....	154
73. Szentantalfa, 1843. augusztus 4. A szentantalfai adózni kívánó nemesek levele Bárány András alszolgabíróhoz	155
74. Zalaegerszeg, 1843. augusztus 7. Zala vármegye közgyűlésének határozata a követválasztás ügyében.....	157
75. Zalaegerszeg, 1843. augusztus 7. Zala vármegye közgyűlésének határozata az adózás melletti felhívás kinyomtatásáról.....	158
76. Zalaegerszeg, 1843. augusztus 7. Titkosrendőri jelentés a Zala megyei közgyűlésről.....	159
77. Pozsony, 1843. augusztus 11. Titkosrendőri jelentés az ellenzék által Zala megyéből kapott hírekről	161
78. Zalaegerszeg, 1843. augusztus 14. Tivolt Ferenc zalaegerszegi ácsmester nyugtája a kaszaházi kortestábor berendezéséről.....	162
79. Pápa, 1843. augusztus 16. Bezerédy Mihály táblabíró levele Zalabéri Horváth János császári királyi kamaráshoz.....	162
80. Hosztót, 1843. augusztus 20. Gaál Mihály levele Talabér István esküdthöz	164
81. Nemesapáti, 1843. augusztus 28. Glavina Lajos levele Chernel Elekhez	165
82. Zalaegerszeg, 1843. augusztus 31. Kozáry László alszolgabíró jelentése Zala vármegye közgyűléséhez az augusztus 26-27-én Zalatárnokon történt útonállásról.....	166
83. Zalaegerszeg, 1843. szeptember 2. Sellyey László levele az apjához, Sellyey Elekhez	167
84. Pozsony, 1843. szeptember 2. Titkosrendőri jelentés a zalai követválasztásról	168
85. Zalaegerszeg, 1843. szeptember 2. után. Titkosrendőri jelentés a Zala megyei közgyűlésről.....	168

86. Zalaegerszeg, 1843. szeptember 7. előtt. Zala vármegye közgyűlésének határozata a követválasztás után történt verekedések kivizsgálásáról	173
87. Zalaegerszeg, 1843. szeptember 7. előtt. Zala vármegye közgyűlésének határozata a követválasztás után történt vérengzések kivizsgálásáról	174
88. Zalaegerszeg, 1843. szeptember 7. körül. Zala vármegye közgyűlésének határozata Kun József nemesbüki törvénybíró perbe fogásáról	176
89. Pozsony, 1843. szeptember 12. Titkosrendőri jelentés Deák Ferenc Klauzál Gáborhoz írt leveléről (részlet)	177
90. Zalatárnok, 1843. szeptember 13. Hegyi Domonkos nyilatkozata a Zalatárnokon augusztus 25–27. között történt kihágásokról	179
91. Zalaegerszeg, 1843. szeptember 16. A Zalatárnokon és Nagylengyelben 1843 augusztusában elkövetett kihágások ügyében kiküldött megyei bizottság jelentése	182
92. Zalaegerszeg, 1843. szeptember 18. Deák Lajos és Skublics László nyilatkozata az augusztus 27-én Zalatárnokon történt kihágások ügyében	186
93. Zalaegerszeg, 1843. szeptember 18. Sellyey László levele az apjához, Sellyey Elekhez	187
94. Pozsony, 1843. szeptember 22. Titkosrendőri jelentés Kerkapoly István megérkezéséről	188
95. Pozsony, 1843. szeptember 22. Titkosrendőri jelentés Deák Ferencről.....	189
96. [Pest, 1843. szeptember 23. előtt.] Feyes Antal királyi jogügyigazgató vádlevele Zala vármegye közönsége ellen	190
97. Diszel, 1843. október 7. Saáry Gergely táblabíró levele Zalabéri Horváth Jánoshoz	191
98. Köveskál, 1843. október 8. Gyórfy István köveskáli bíró levele Zalabéri Horváth Jánoshoz	192
99. Pozsony, 1843. október 23. Titkosrendőri jelentés Zala megyéről	194
100. Zalaegerszeg, 1843. november 5. Hány József tiszteletbeli tiszti alügyész véleménye a nagylengyeli káplán ügyében.....	195
101. Zalaegerszeg, 1843. november 5. A követválasztás után történt vérengzések kivizsgálásával megbízott megyei választmány jelentése	196
102. Zalaegerszeg, 1843. november 6. Zala vármegye átírata a Szombathelyi Szentszékhez Nagy István nagylengyeli káplán kihágási ügyében	203

103. [Nova, 1844. január.] Plánder Ferenc novai esperes feljegyzései az 1843. évi zalai eseményekről (részlet)	204
104. Szombathely, 1844. február 23. A Szombathelyi Szentszék határozata Nagy István nagylengyeli káplán ügyében	206
105. Pest, 1844. március 13. A Királyi Tábla elmarasztaló ítélete Zala vármegye közönsége ellen	207
106. [Pozsony], 1844. március 15. Kerkapoly István első alispán fellebbezése a Királyi Táblához	208
107. Nagylengyel, 1844. április 4. Nagy István káplán kérvénye a Szombathelyi Szentszékhez	209
108. Nagylengyel, 1844. április 5. Örr János nagylengyeli plébános levele a Szombathelyi Szentszékhez Nagy István káplán ügyében	211
109. Pozsony, 1844. április 21. Besúgójelentés a zalai konzervatívok kérvényéről	212
110. Csabrendek, 1844. október 30. Barcza Sándor tisztí főügyész ügyészi véleménye az augusztus 31-i verekedések gyanúsítottjai ügyében	214
111. Zalaegerszeg, 1844. november 4. Zala vármegye átirata Veszprém vármegyéhez a választási verekedés nyomozása ügyében	219
112. Kispirit, 1845. február 26. Koller Ignác szolgabíró és Burján István esküdt jelentése Veszprém vármegye büntető törvényszékéhez	220
Tisztújítás, 1844.	222
113. Zalaegerszeg, 1844. február 21. Csillagh Lajos másodalispán levele Batthyány Imre gróf Zala megyei főispánhoz a tisztújítás ügyében	222
114. Zalaegerszeg, 1844. június 9. Novák Ferenc levele Zalabéri Horváth János cs. kir. kamaráshoz	223
115. Zalaegerszeg, 1844. június 17. Titkosrendőri jelentés a Zala megyei tisztújításról	224
116. Hely nélkül, 1844. június 25. Titkosrendőri jelentés Zala megyéből	226
Tisztújítás, 1847.	227
117. Zalabér, 1847. április 23. Zalabéri Horváth János levele Dervarics Andráshoz	227
118. Söjtör, 1847. június 10. Sümeghy Ferenc főszolgabíró levele Kerkapoly István első alispánhoz	228
119. Nagykanizsa, 1847. június 10. reggel 8 órakor. Inkey János levele Sümeghy Ferenc főszolgabíróhoz	229

120. Palin, 1847. június 10. Glavina Lajos levele Csillagh Lajos másodalispánhoz.....	230
121. Igrice, 1847. június 12. Rummy Károly levele Kerkaoly István első alispánhoz.....	231
122. Hely nélkül, 1847. június 12. Rajky Zsigmond levele Kerkaoly István első alispánhoz.....	232
123. Gelse, 1847. június 13. Kéthelyi Ferenc alszolgabíró levele Kerkaoly István első alispánhoz.....	233
124. [Pacsa, 1847. június 14.] Németh Gábor pacasai uradalmi hajdú és társai folyamodása Zala vármegye közgyűléséhez.....	234
125. Zalaegerszeg, 1847. június 14. Zala vármegye közgyűlésének határozata a tisztújítás rendjének fenntartása érdekében.....	235
126. Zalaegerszeg, 1847. június 15. Zala vármegye tisztújításának jegyzőkönyve (részletek).....	237
127. Zalaegerszeg, 1847. június 15. után. Zala vármegye közgyűlésének határozata a tisztújítás előtt történtek kivizsgálásáról.....	238
128. Zalaegerszeg, 1847. június 16. Festetics Leó gróf főispáni helyettes levele Apponyi György gróf, magyar királyi udvari kancellárhoz.....	239
129. Zalaegerszeg, 1847. június 16. Titkosrendőri jelentés a Zala megyei tisztújításról.....	243
130. Bécs, 1847. június 16. Rummy Károly táblabíró folyamodása az uralkodóhoz Zala megye június 14-ei tisztújítása ügyében.....	244
131. Zalaegerszeg, 1847. június 18. Séllyey László levele Séllyey Elekhez.....	245
132. Nagykanizsa, 1847. június 29. Titkosrendőri jelentés Rummy Károlyról.....	246
133. Buda, 1847. július 20. A Helytartótanács leirata Zala vármegyéhez Rummy Károly ügyében.....	247
134. Pallin, 1847. július 26. Glavina Lajos levele Chernel Elekhez (részlet).....	248
135. Zalaegerszeg, 1847. augusztus 4. Boros István esküdt levele Kerkaoly István első alispánhoz.....	249
136. Keszthely, 1847. augusztus 20. Pados Antal levele Kerkaoly István első alispánhoz.....	250
137. Zalaegerszeg, 1847. augusztus 30. Zala vármegye közgyűlésének határozata Rummy Károly panasza ügyében (részlet).....	252

138. [Kőszeg, dátum nélkül.] Chernel Kálmán visszaemlékezése Zala vármegye 1847. június 14-ei tisztújítására (részletek)	253
139. [Pest, 1848.] Gerando Ágost visszaemlékezése Zala vármegye 1847. június 14-ei tisztújítására (részlet).....	254
Követválasztás, 1847.	257
140. Zalaegerszeg, 1847. október 4. Zala vármegye október 4-ei követválasztó közgyűlésének jegyzőkönyve (részletek)	257
141. Zalaegerszeg, 1847. október 4. Zala vármegye október 4-ei követválasztó közgyűlésének gyorsírói jegyzőkönyve	260
142. Zalaegerszeg, 1847. október 5. Chernel Ignác levele Chernel Elekhez	268
143. Zalaegerszeg, 1847. október 6. Titkosrendőri jelentés a Zala megyei követválasztásról	269
144. Szentmihály, 1847. október 17. Chernel Ignác levele Chernel Elekhez	271
Rövidítések jegyzéke	273
Levéltári rövidítések	273
Könyvészeti rövidítések	274
Névmutató	277